

Dato 25.09.12

Dokumentnavn

Saksbehandler

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Trondheim 15.09.2012

Innspill til evaluering av Kunnskapsløftet

Norsk kulturskoleråd ser fram til evalueringen av Kunnskapsløftet og en kommende Stortingsmelding, og vi vil i den forbindelse komme med noen innspill til endringer i de grunnleggende ferdigheter i Læreplanverket.

Utdanning som virkemiddel for sosial utjevning

En større andel av den norske befolkningen har mer utdanning enn noen gang tidligere, men utdanning som et verktøy for sosial utjevning fungerer fortsatt begrenset. Sosioøkonomiske og kulturelle faktorer slår sterkt inn. Barn av foreldre med høyere utdanning gjennomfører i større grad grunnskole og videregående opplæring, de tar høyere utdanning og deltar i arbeidsgiverfinansiert EVU i større grad enn andre grupper. Bosetningsmønstre, klasseaspekter og opptaksregler legger ulike rammer og forutsetninger for den enkeltes mulighet for å oppnå et godt læringsutbytte.

Den kommende meldingen må diskutere virkemidler og ressurser som i større grad realiserer den enkeltes potensial og legger grunnlag for livslang læring for alle. Meldingen bør også drøfte hvordan en bedrer utnyttelse av den samlede kompetansen innen skolen og i fritidsordningene, leksehjelpsordningen, i helse- og miljøarbeidet, i kulturskolene og i samhandling med lokalmiljø og arbeidsliv.

Grunnleggende ferdigheter

K06 legger til grunn et mer snevert syn på hvilke basiskompetanser vi definerer nasjonalt enn for eksempel EU gjør. Den sterke vektlegging av teoretiske kunnskaper ser ikke ut til å gi det ønskede læringsutbyttet alene. Det bemerket også den rødgrønne fraksjonen i KUF-komiteen i 2004 i Innst.S. nr 268 (2003-2004) "Kultur for læring" i St. meld 30 (2003-2004): "Disse medlemmer mener at Regjeringens valg av fem grunnleggende ferdigheter kun fremhever den teoretiske delen av opplæringen, og fortrenger at mye av elevenes læring skjer gjennom praktisk og sosial tilnærming til lærestoffet."

Norsk kulturskoleråd har i sin høringsuttalelse til St. meld 10 (2011-2012) "Kultur, inkludering og deltaking" framhevet behovet for et bredere kunnskaps- og læringssyn også for å øke tilgangen til kulturoplæring og opplevelse for alle barn og unge. Dagens grunnleggende ferdigheter møter ikke de utfordringer dagens skole har. Motivasjonssvikt og manglende sosial, kulturell og estetisk kompetanse blir ikke tatt på alvor slik skolens kompetansemål er utformet i dag.

Norsk kulturskoleråd vil anmode om å se på de grunnleggende ferdighetene (Key Competences for lifelong learning) som ikke er tatt med i det norske læreplanverket. Det kan synes som om det utvalg av grunnleggende ferdigheter man har valgt i Norge, ikke ivaretar et bredt nok kunnskaps- og lærings syn. Vi vil derfor sterkt anbefale at man vurderer grunnleggende ferdigheter knyttet til sosial og kulturell kompetanse og lærings- og motivasjonskompetanse. For å ivareta de estetiske fagenes betydning i læringsprosessene, kan også estetisk kompetanse være en grunnleggende ferdighet. Estetiske og kunstneriske uttrykks- og samværsformer er et fellestrekk ved alle kulturer. Mennesket har til alle tider uttrykt behov, tanker, følelser og erfaringer gjennom ulike former for kunstnerisk virksomhet. Kunstformene spiller på den måten en avgjørende rolle for sosial og kulturell identitet.

Kjernen i utvikling av estetisk kompetanse innebærer omsetting av sansemessige inntrykk, kollektivt eller individuelt, til iscenesatte eller tilfeldige uttrykk. Håndverket er rammen rundt all skapende virksomhet i en lekende motiverende atmosfære og med en utforskende engasjert holdning. Å inneha estetisk kompetanse innebærer møter med kunst, hverdagsliv, natur og medier på en inspirerende måte, og å kunne gi uttrykk for egne tanker og følelser gjennom for eksempel ord, toner, bevegelser og bilder. I følge den danske forskeren Beth Juncker har den pedagogiske tanke tidligere vært å føre barnet inn i kulturen, inn i tradisjonen og kulturarven, og den har hatt til hensikt å lære barn om kunst. Dagens syn på barn og unges kultur og læring, tvinger oss til å endre syn på barn og barnekultur. Barnet er nå i større grad beskrevet som et kulturskapende individ, og barn og unge trenger ikke bare lære om, men også oppleve aktive læringsprosesser i og med kunst.

Når kunnskapssynet dreier i instrumentell retning, samtidig som læringsmotivasjon minsker, er det grunn til å se på muligheter for et utvidet lærings syn. Norsk kulturskoleråd vil derfor foreslå at det vurderes å innføre to nye grunnleggende ferdigheter;

- Læringsstrategier og motivasjon
- Sosial og kulturell kompetanse

I den sosiale og kulturelle kompetansen mener vi den estetiske kompetansen som kan trenes gjennom kunstoffagene, er særlig vesentlig fordi den øver barnas evner til å bruke sitt sanseapparat, til å ta vare på det som er vakkert og meningsfylt og til selv å bidra med estetiske uttrykk.

For Norsk kulturskoleråd

Inger Anne Westby
Direktør